

ОСОБЛИВОСТІ АКТУАЛІЗАЦІЇ ЛЕКСЕМИ «ПАТРІОТИЗМ» У АНГЛОМОВНОМУ ГАЗЕТНОМУ ДИСКУРСІ

Марков Д. В.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – ст. викладач Ущатовська І. В.

Сучасна наука часто послуговується терміном «дискурс». Варто зазначити, що цей термін має досить широке використання: це і вид мовлення, і тип тексту, і зв'язний текст у сукупності з екстралінгвістичними, соціокультурними, психологічними та іншими факторами. Згідно з думкою Н. Арутюнової, дискурс – це мова, «занурена у життя», тому він не застосовується до давніх текстів, зв'язки яких з життям не відновлюються безпосередньо [1, с. 136]. Д. Шифрін наголошував, що дискурс – це утворення цілком систематизоване й впорядковане, регульоване конкретними правилами та нормами, хоча природним є і відхилення від цих норм [3, с. 29].

Виявлення й аналіз універсальних категорій, що визначають поняття та явища людської свідомості, неможливі без вивчення мовної картини світу, у якій відображений образ світу певного етносу. Людина живе у контексті культури, тому сама формує певні поняття, важливою ознакою яких є здатність виступати маркером мовної картини світу, вбирати культурологічні смисли. Патріотизм є не лише феноменом мовно-культурного, а й культурно-семіотичного плану, оскільки здатний відображати й «мовчазні смисли» культурних даностей найширшого кола семіотичних систем, основною з яких є мовна [2, с. 468].

Патріотизм визначають як суспільний і моральний принцип, що характеризує ставлення людей до своєї країни, виявляючись у широкому комплексі почуттів, обумовлених любов'ю до батьківщини. Як засвідчують лексикографічні джерела, дефініція поняття «патріотизм», хоча й зазнала певних трансформацій, зберегла своє основне значення. Це укорінений у життя суспільства феномен, який є підґрунтям громадської консолідації. Нині слово «патріотизм» поступово переходить у рівень абстрактної категорії у країнах з високим рівнем життя.

Патріотизм як соціальний феномен репрезентується в мові такими лексичними одиницями, якими людина маркує вияви своїх

базових уявлень про це явище, намагається зрозуміти його внутрішню сутність:

- сформована традицією позитивність сприйняття: *To defend my country was once called patriotism* [4, Jan 26, 2019], *True love of your country means contributing fairly to build a decent society, as well as cherishing values of fairness, freedom, decency and tolerance* [6, Jun 25, 2017];

- сформована традицією негативність сприйняття: *President Donald Trump will preside over July Fourth Independence Day celebrations on Thursday with a speech about patriotism and a show of military might that critics say is politicizing an important holiday and wasting taxpayer money* [4, Jul 4, 2019];

- самоутвердження: *The England skipper said: European is who we are and who we have always been. Our members are Remain. Our values are Remain. Our hearts are Remain* [6, Jun 18, 2019], *There is nothing wrong with patriotism ... I'm proud of my country and there is no shame in that* [5, Nov 1, 2016];

- гордість: *the London Olympics will provide a boost in patriotism and pride* [5, Nov 22, 2011].

Отже, лексема «патріотизм» наповнена мисленнєвими структурами, що реалізуються у різних смислових значеннях: традиції, любов, переконання. Лексико-семантична особливість цих мовних одиниць у англomовному газетному дискурсі проявляється в неоднорідності їх значень.

1. Арутюнова Н. Д. Дискурс. *Лингвистический энциклопедический словарь*. М. : Сов. Энциклопедия, 1990. С. 136–137.

2. Слухай Н. В. Сучасні лінгвістичні теорії концепту як мовно-культурного феномену. *Мовні і концептуальні картини світу*. – К.: Логос, 2002. – № 7. – С. 462–470.

3. Schiffrin D. *Approaches to Discourse*. / D. Schiffrin. – Oxford: Blackwell Publishers Ltd, 1997. – 470 p.

4. Daily Mail Online [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.dailymail.co.uk/home/index.html>

5. Morning Star [Electronic resource]. – Access mode : <https://morningstaronline.co.uk/>

6. Sunday Express [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.pressreader.com/uk/sunday-express-1070/20190526/page/4>

Марков Д. В. Особливості актуалізації лексики «патріотизм» у англomовному газетному дискурсі / Д. В. Марков; науковий керівник: І. В. Ущaповська // Перекладацькі інновації : матеріали X Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. – Суми, 2020. – С. 88-90